

Jaarverslag 2023

Algemeen

In dit verslag staat een overzicht van de activiteiten van het bestuur, werkgroepen en leden.

Bestuurssamenstelling

Samenstelling per 31-12-2023.

W. Boersma	-voorzitter
J.H. Zwienenberg	-secretaris
M. Rijken	-penningmeester en ledenadministratie
A.G. Oude Egbrink	-natuurhistorisch secretaris
H. de Jong	-lid, eindredactie Onder de Loep en website

I. De afdeling

Bestuursactiviteiten

Het bestuur heeft in 2023 acht maal vergaderd. Daarnaast was er veel telefonisch contact en recent ook via WhatsApp.

Externe vertegenwoordiging:

- VV KNNV : W. Boersma. en L. van Run
- Beleidsraad (digitaal): W. Boersma
- Groene Tafel gemeente Hengelo: G. Haverkamp
- Begeleidingsgroep Groen Ambitieplan Borne: G. Haverkamp

Ledenvergadering 2023

De jaarvergadering was op 17 maart 2023 in het NIVON-Centrum. Er waren 14 leden aanwezig. In deze vergadering werd afscheid genomen van Joop en Ineke de Wit, die naar Alkmaar verhuizen. Joop heeft meerdere functies vervuld binnen onze afdeling.

Ledenaantal

Op 1-1-2023 waren er 47 leden en 10 huisgenootleden. Er zijn twee leden vertrokken en twee leden bijgekomen.

Ledenblad Onder de Loep, Website en Nieuwsbrief

De website is aangepast aan het nieuwe landelijke format. Op de website staan naast het actuele activiteiten aanbod ook achtergrondinformatie en publicaties van onze afdeling.

Onder de Loep is ook dit jaar weer vier maal verschenen. Er is een proef gestart met de toezending van het blad als pdf naar de leden waar een emailadres van bekend is. Op de pdf-versie komen de mooie foto's beter uit. Verschillende leden hebben nu gekozen voor de pdf-versie.

De Nieuwsbrief is zes maal verschenen. Hierin wordt ook aandacht besteed aan activiteiten van andere groene organisaties in Hengelo en KNNV afdelingen uit de regio.

Financiën

Door de inkomsten en uitgaven voor de naamborden voor de bomen in Klein Driene en de (geplande) wandelboekjes wijkt de exploitatie sterk af van de oorspronkelijke begroting. Wordt de oorspronkelijke begroting vergeleken met de exploitatie, dan geeft dit een positief beeld.

Door de bijdragen voor de (geplande) wandelboekjes en naamborden waren er extra inkomsten. Aan het eind was er een positief resultaat van bijna € 1440,00. Hiervan wordt een deel gereserveerd voor de naamborden en boekjes. De afdeling heeft haar kosten ook vergoed verkregen waardoor de financiële positie weer stabiel is.

Groene vrijwilliger van Overijssel

Op 1 december ontvingen Gerrit Haverkamp en Jan Zwienenberg deze erkenning van de gedeputeerde E. Hoogland voor hun werk in Hengelo. Vanwege deze erkenning werden zij op de Nieuwjaarsreceptie van de gemeente Hengelo opnieuw in het zonnetje gezet.

II. Relaties

a. Samenwerking met KNNV-afdelingen

Er is een overleg geweest met het bestuur van de afdeling Enschede. Er is informatie uitgewisseld en de bestaande samenwerkingsafspraken zijn gecontinueerd.

b. Samenwerking met IVN

Er zijn in het verslagjaar geen gezamenlijke activiteiten geweest.

c. Overleg met gemeenten

Naast de Groene Tafel is er in Hengelo een regelmatig en goed overleg met medewerkers van de gemeente en Gildebor. Ook in Borne is er een goed contact in verband met het Groen Ambitieplan en de experimenten rond nieuwe vormen van bermbeheer.

III. Activiteiten

a. Excursies

Datum	Gebied	Thema	Deelnemers
18 februari	Twickel	Frisse neuzen	7
12 maart	Oelemars	Landschap	2
25 maart	Tankenberg	Landschap	5
8 april	Voltherbroek	Schedegeelster	5
23 april	Gut Stovern	Voorjaarsflora	9
6 mei	Engbertsdijksvenen	Hoogveen	3
20 mei	Sprengenberg	Landschap	6
3 juni	Beerze	Natuurbeleving	7
18 juni	Demmersblok	Natuurontwikkeling	6
2 juli	Twekkelo	Landschap	9
22 juli	Lutterzand	Dinkel	4
13 augustus	Lemelerberg	Heide	8
27 augustus	Zonnebeek	Landgoed	9
17 september	Dakhorst	Watervogels	4
1 oktober	Wildernis	Paddenstoelen	9
15 oktober	Eelerberg	Landschap	7
28 oktober	Poortbulten	Slotexcursie	9

Totaal zijn er in het jaar 2023 zeventien excursies georganiseerd. Alle excursies zijn doorgegaan. Bij de excursies wisselde het aantal deelnemers sterk namelijk van 2 tot 9. Het gemiddeld aantal deelnemers aan de excursies lag tussen de 6 en 7 deelnemers. De paddenstoelen excursie op 1 oktober jl. die tevens een publieksexcursie was in het kader van de week van de veldbiologie trok minder deelnemers dan verwacht doordat de aankondiging van de excursie door de Tubantia en de weekkranten niet geplaatst is. De excursie naar landgoed Zonnebeek had een speciaal karakter doordat Gerrit Haverkamp ervoor gezorgd had dat we ook een kijkje konden nemen in het huis Zonnebeek en in de aangrenzende moestuin. De leden van de excursiecommissie in 2023 waren Wytze Boersma, Harry de Jong, Gerrit Haverkamp en Bert Oude Egbrink (natuurhistorisch secretaris)
Contactpersoon: Bert Oude Egbrink

b. Publieksexcursies en de Week van de Veldbiologie

Helaas konden we, eind mei geen excursie plannen in de week van diversiteit (voorheen de week van de veldbiologie).

De paddenstoelenexcursie is door publiciteitsproblemen door slechts 9 personen bezocht.

Contactpersoon: Wytze Boersma

c. Plantenwerkgroep

De plantengroep bestaat uit individuele waarnemingen die doorgegeven zijn aan FLORON en de verspreidingsatlas. In 2023 zijn er geen projecten geweest die als groep zijn uitgevoerd.

Bijzondere vondsten van 2023 zijn :

- Boslatyrus, *Lathyrus sylvestris*, Bornsestraat
- Velkdwarkruid, *Custuta campestris*, tuin van Gerard Dutmer
- Knolklaverzuring, *Oxalis articulata*, Hengelose es
- Kransmuur, *Polycarpon tetraphyllum*, Oldenzaalsestraat

Contactpersoon: Wytze Boersma

d. Bermbeheer

In Hengelo is een nieuwe opzet van start gegaan in 2023. Het wachten is op een eerste evaluatie. De gemeente Borne is gestart met een aantal experimenten waarover burgers in vroegtijdig stadium zijn geïnformeerd. De eerste evaluatie is eind januari 2024.

e. Lezingen

Er werd een lezing verzorgd voor de Studiekring Delden over de relatie tussen insecten en stadsgroen. Voor het NIVON was er in februari een lezing over wilde planten en in het najaar over de Monumentale Bomen en de Bijzondere Groene Gebieden in Hengelo.

Contactpersoon: Jan Zwieneberg

f. Bomenwandelingen en wandelboekjes

Er is een nieuw boekje voor Klein Driene van 44 pagina's met drie wandelingen. In het boekje is nu veel aandacht besteed aan de wederopbouwperiode en de bijzondere architectuur van deze wijk.

Het boekje is op 3 juli aangeboden aan wethouder Cl. Brugging van de gemeente.

De publicatie van de bomenwandeling Tuindorpvijver is verschoven naar 2024. Samen met medewerkers van de gemeente is het bomenbestand rond de vijver een aantal keren bekeken. Geconstateerd is dat een aantal bomen verwijderd moeten worden en deel dan (deels) vervangen moeten worden. Zodra dit plan uitgewerkt is, kan de nieuwe tekst samengesteld worden.

Voor het Pr. Bernhardplantsoen is een tijdelijke uitgave gemaakt, die tijdens de wandeling in kader van Monumentendag gepresenteerd is.

Naast deze wandeling zijn er wandelingen verzorgd in Klein Driene en de Hasseler Es.

Contactpersoon: Gerrit Haverkamp

g. Paddenstoelwerkgroep Twente (KNNV – NMV)

In 2023 was het mogelijk vrijwel alle geplande excursies te houden. In totaal zijn we 14 keer als groep op pad geweest, één keer eind februari en verder van 9 aug t/m 15 nov wekelijks op woensdag (m.u.v. 6 sep, te heet en 13 sep, teveel afwezig). We waren met 4 tot 9 personen (gemiddeld 5,5),

inclusief af en toe een gast, dankzij de publicatie op onze site. Bezocht zijn: Arboretum Poortbulten (2x), Stepelerveld (Twickel), Hulsbeek, Springendal, Buurserzand, 't Holthuis, Arboretum Singraven, Duivelshof, Hoge Venterink, Oelerschoolpad e.o. (Twickel), Lindermaten + Penninkskotten, Rijssenseweg e.o. (Twickel), Harrevelderschans e.o. Het aantal waargenomen soorten, afgezien van de 17 soorten eind februari, varieerde van 53 tot 109 met een gemiddelde van 71, niet veel afwijkend van 2022.

De omvang van de werkgroep is momenteel 9 leden, met de mogelijkheid dat een enkeling onder onze gasten uit 2023 t.z.t. toetreedt tot de werkgroep.

Enkele bijzonderheden (* nog niet gevalideerd):

- 22 feb, arboretum Poortbulten: [Mycena tintinnabulum](#), Wintermycena, in 2011 door ons al eens gevonden op Twickel, en [Pithya cupressina](#), Jeneverbesbekertje, eerder hier gevonden in 2021 en opnieuw op 25 okt 2023.
- 9 aug, Stepelerveld (Twickel): een wit Elfenbankje, geslacht Trametes. Na contact met 'n nationale en 'n internationale expert blijft de soortnaam onzeker. Hoogstwaarschijnlijk is het of T. pubescens of T. velutina, maar er is onvoldoende duidelijkheid over deze witte soorten en hun afgrenzing binnen het geslacht Trametes.
- 30 aug, Buurserzand: [Helminthosphaeria odontiae](#), Tandzwamparasietkogeltje*.
- 25 okt, arboretum Poortbulten: [Phaeohelotium geogenum](#), Wit sapbekertje*.
- 1 nov, Twickel (omgeving Rijssenseweg): [Lyophyllum deliberatum](#), Taaie rouwridderzwam.
- 15 nov, Harrevelderschans e.o.: [Amanita virosa](#), Prachtig wit, maar enorm giftig, vandaar de Engelse bijnaam "Destroying angle". Verder nog: [Crustoderma corneum](#), hoornachtige aderzwam*. En [Geastrum floriforme](#), Bloemaardster; deze aardster behoort tot de sterk hygrosopische soorten aardsterren, welke bij droogte de slippen sluiten en deze weer strekken bij vochtig worden. Zie foto; het rechterexemplaar wil niet meer "meewerken".

De jaarlijkse excursie voor de KNNV is op 1 oktober gehouden in de Wildernis tussen de Hofmeijerweg en de Veldscholteweg; er zijn 36 soorten genoteerd; niettemin waren de, helaas weinige, bezoekers tevreden.

Ook tijdens 3 andere KNNV-excursies zijn door mij paddenstoelen genoteerd: 9, 16 en 21 soorten, weinig, maar het betreft dan ook excursies in 't voorjaar en de voorzomer.

Verder doen Laurens van Run en Joop Bruggert mee aan de maandelijks microscopie-studieavonden op Hof Espelo, onder auspiciën van NMV georganiseerd en begeleid door Marian Jagers.

Laurens van Run, 19 januari 2024

Contactpersoon: Laurens van Run

h. Stadsarboretum Klein Driene

Door een financiële bijdrage van de gemeente Hengelo en Welbions was het mogelijk om de naamborden van de bestaande bomen te vervangen. De komende jaren moeten er nog twee borden geplaatst worden.

Contactpersoon: Gerrit Haverkamp

Woord van Dank!

Er is veel werk verricht en wij willen hiervoor alle betrokkenen van harte bedanken.

Hengelo, februari 2024